

Pástandirnir um at elbilarnir dálka eins nógv sum vanligir bilar

Kjak er um elbilarnir dálka eins nógv og diesel og bensinbilar er hart. Her eru nøkur svar uppá summar pástandir

Nógv verður sagt um munin á elbilum og vanligum bilum. Meðan tey, sum trúgva uppá elbilarnar, halda fast um, at hetta eru munandi reinari bilar enn diesel- og bensinsbilarnir, so vísa hini á, at alt er ikki so einfalt.

Tey siga, at tað ber ikki bert til at hanga seg fastan í, at elbilurin onki útlát hevur. Orka verður brúkt til at framleiða bilarnar og ikki minni vísa tey á, at battaríframleiðslan er dálkandi, umframt at bilarnir ofta verða løddir við streymi frá dálkandi kol elverkum.

-Ja, hatta havi eg mangan hoyrt, men so einfalt er tað ikki. Menningin við elbilum gongur skjótt, fyri ikki um at tala menningin av battaríum, sigur Jónheðin Tróndheim.

Hann hevur fylgt væl við og heldur, at elbilarnir í dag eru munandi reinari. Hann vísir til eina frágreiðing, sum er gjørd í Danmark.

Battarí

Tá ið orðaskifti er um hesi viðurskifti á sosialum miðlum og millum fólk, so verður mangan sagt, at framleiðslan av battaríum er ógvuliga dálkandi.

Í donsku frágreiðingin verður sagt, at minuarbeiðið er dálkandi.

-Tað vita vit, men at siga, at tað er meira dálkandi at grava eftir tiemum ráevnum, sum verða brúkt til battarí, er ikki rætt, sigur Per Kalvig, sum er leiðari á Videntcenter for mineralske råstoffer.

Ofta verður eisini sagt, at kobolt, sum eisini verður brúkt til battaríframleiðslu, verður fingið til vega úr minum í DR Congp, dálka illa.

-Ja, men heldur ikki verri enn minurakstur aðrastaðni dálkar, sigur Jacob Stoustrup, sum arbeiðir við lærð háskúlan í Aalborg.

Í lötuni verður eisini arbeitt av fullari kraft at finna aðrar møguleikar at gera battarí. Millum annað verður møguleikin nevndur at gera battarí úr tilfari, sum finst í sjógvi.

Oljan dálkar

Per Kalvig sigur, at tað vísir seg, at vit hava lætt við at gloyma, at útvinning av olju eisini dálkar ómetaliga nógv.

-Men fyri framleiðsluna er tað sjálvandi ein fyrimunur, at vit sum vanligir borgarar ikki síggja, hvat tað er sum hendir, tá ið vit útvinna oljuna, sigur hann.

Tað hevur eisini verið frammí, at ein elbilur skal koyra 500.000 kilometrar fyri at dálka minni enn ein vanligur bilur, sum koyrir líka langt.

Nýggjastu frágreiðingar siga, at hetta als ikki er rætt.

Elbilar hava brúkt orku áðrenn teir koyra fyrsta túrin, men seinastu frágreiðingarnar siga, at tá ið hann hevur koyrt millum 30.000 og 50.000 kilometrar, so dálkar hann samanlagt minni enn ein vanligur bilur.

Niels Buus Kristensen frá lærða háskúlanum í Oslo, sigur, at tað er torført at siga hetta heilt neyvt, men av tí at battaríframleiðslan av battaríum til nýmótans bilar er so nýggj, so eru nógvir møguleikar at fremja batar á hesum øki.

Flestu vísndafólk á økinum siga, at elbilarnir eru ein partur av loysnini, men at tað eisini er nógv, sum kann gerast betri – serliga tá ið hugsa verður um, at streymframleiðsla sumheild, gerst alt grønar.

-Tí eri eg eisini rættuliga spentur at síggja, tá ið nú týsku bilarnir koma á marknaðin við nýggjari eltøkni, sigur Jónheðin Tróndheim.

ELBILARNIR ERU MEIRA ENN 100 ÁRA GAMLIR

Fyrst í farnu øld koyrdu umleið 15.000 elbilar runt í amerikanska risabýnum New York City.

Runt í býnum var hópur av løðistøðum, so tað var als ikki torført at løða akkumulatorarnar, sum Thomas Edison hevði framleitt.

Amerikanski bilsamlarin, TV-maðurin Jay Leno, eigur ein slíkan bil, sum koyrir enn. Bilurin er av merkinum Baker Electric Car.

- Teir vóru gjørdir fyrst og fremst til kvinnur, tí teir vóru innrættaðir, so tað sá út, sum tú setti teg í sofuna í stovuni, tá ið tú fórt inn í hendan bilin, fortelur Jay Leno.

Bilurin hevur ikki gear, heldur enn nýmótans elbilarnir, men hann kundi koyra góðar 40 kilometrar um tíman.

Sjálvt designið líktist mest einari telefonboks á hjólum, men teir virkaðu, sum teir skuldu. Teir eru høgir at sita í.

- Eg skal siga tær, at tá ið ein koyrir undanbrekku og ferðin fer uppum teir 40 kilometrarnar um tíman, tá er ta sum um ein koyrir rættuliga skjótt, sigur kendi sjónvarpsverturin um elbilin frá 1909, sum hann eigur.

So at halda, at elbilar er nýtt, er eitt mistak.

